

Spad taget

nr 12
1997

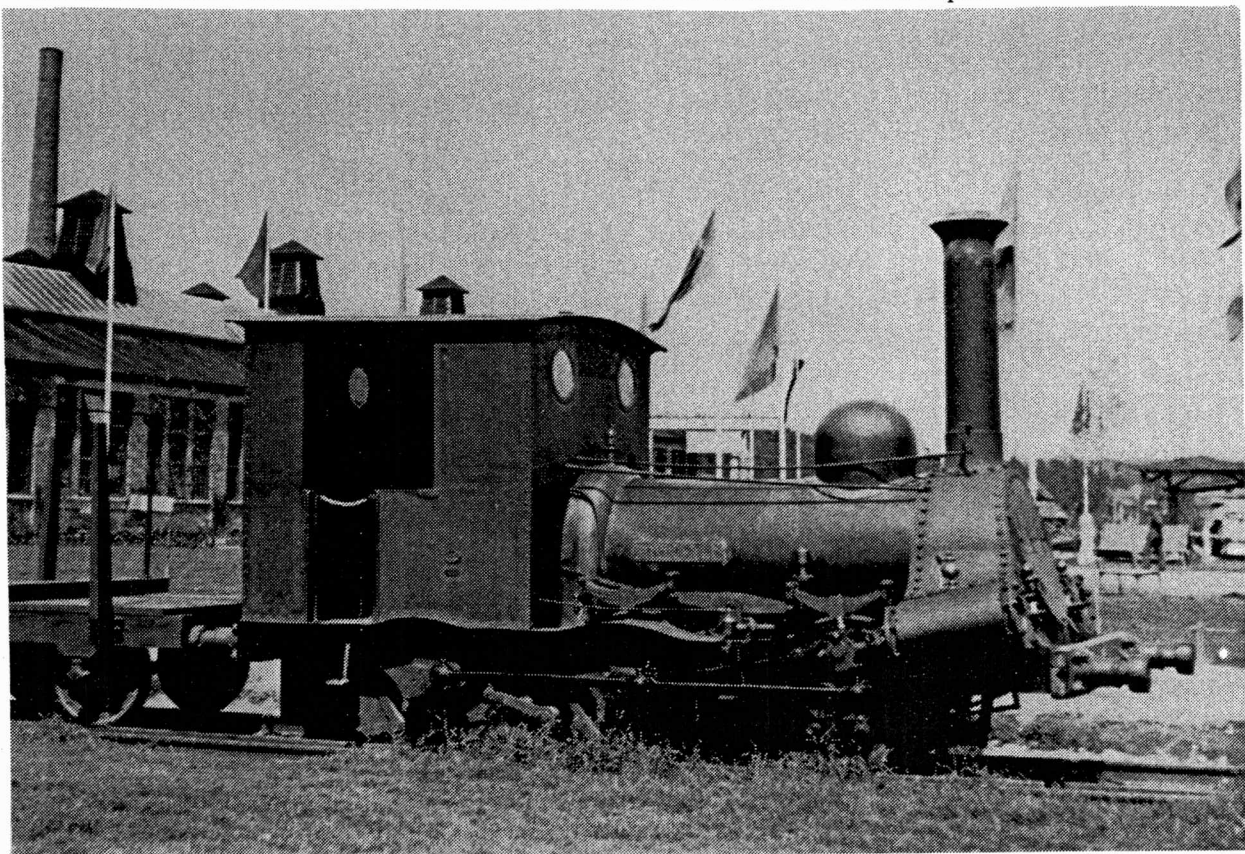

Den första rallarkärran. Ur Adelskölds skissbok.

Ett informationsblad från Frykstad Clara Elfs Jernvägs Sällskap.

LOKET FRYCKSTAD

visades - efter vad vi tidigare visste - på Karlstadsutställningen 1927 och 1929 och vid Karlstads 350-årsjubileum 1934. Nu har Leif Höök i Arvika visat oss nedanstående foto från Arvikautställningen 1933! Kanske finns det ännu fler Värmlandsbesök - hör i så fall av er till Sällskapet!

Spadtaget
nr 12 1997
FRYKSTAD CLARA ELFS
JERNVÄGS SÄLLSKAP
Ordförande: Roland Falck
Skogsvägen 7
665 00 Kil tel 0534/13112
Sekreterare: Matts Thunberg
Idalagatan 5A
65341 Karlstad tel 054/183923
Kassör: Eivor Thunberg
Idalagatan 5A
65341 Karlstad tel 054/183923
Övriga Styrelsemedlemmar:
Bertil Nyberg, Kil
Bertil Nielsen, Forshaga
Kai Norström, V Ämtervik

JERNVÄGSVÄNNER !

Nu är det alltså dags för ett nytt "Spadtag" och därmed den vanliga påminnelsen om årsavgiften.

Inbetalningskort bifogas här och avgiften är fortfarande lika låg - 30:- för hela året och då får Du ju också SPADTAGET!

Vill också tacka alla er så hjärtligt som skickat in frivilliga bidrag utöver årsavgiften - 1996 fick vi 1204:- - inget dåligt tillskott till kassan! Ni skall veta att jag som ekonomisk kassör håller hårt i slantarna tills vi verkligen behöver dem! Kan också nämna att vi fick bidrag från Kils Kommun med 750:- och från Forshaga Kommun 748:-.

I hopp om att Du använder inbetalningskortet slutar jag med

Varma Jernvägshälsningar
Eivor Thunberg
Kassör

MEDLEMMAR I SÄLLSKAPET

Tjugotvå år efter Sällskapets grundande kommer nu Spadtaget nummer 12.

1996 blev det år då alla besöksrekord i Vagnhallen slogs - c:a 1500 personer skrev sina namn i vår Gästbok - nästan dubbelt så många som året innan. Anledningarna är flera - Frejamuseet i nya stationshuset drog mycket folk till Fryksta liksom orienteringstävlingen O-ringen i juli.

Vår brevlåda för broschyrer försvann snabbt i Fryksta och nu har också lådan vid Illberg vandaliserats och innehållet tänts på. Vi har dock satt upp den igen efter reparation.

Vår medlem Einar Andersson, som bor i Illberg, har producerat en c:a 45 minuter lång videofilm om Frykstads Jernväg. Den finns att köpa hos Sällskapet och skall också visas i storbildsformat på årsmötet onsdagen den 16 april klockan 19.00 på Kyrkans Gård i Kil. Den är mycket sevärd!

En skrivelse har avsänts till Jernvägmuseet i Gävle där vi framför vårt önskemål att få låna loket Frykstad under Frykstads Jernvägs 150-årsjubileum år 1999.

Sällskapet har beställt en tavla av Konstnären Bo Andersson i Skåre. Motivet är det gamla fotografiet från omkring 1860, som pryder första sidan av vår broschyr. Vi hoppas kunna visa tavlan i Vagnhallen i sommar.

Ångbåtsföreningen Freja kommer även denna sommar att ha sin utställning i nya stationshuset i Fryksta. Där säljer man även våra artiklar och sköter dessutom öppethållandet av vår Vagnhall.. Efter Frejas brand förra året räknar nu föreningen med sjösättning den 15 juni i år.

Ett stationsur från Slottsbrons station har vi fått av Stig Larhult. Vi skall försöka få liv i det och placera det på norra väggen inne i Vagnhallen. Är det någon som har en gammal väntsalsväg över så hör av er till Sällskapet!

Vår äldsta medlem och hedersmedlemmen i Sällskapet Arnold Svensson har gått bort i en ålder av 92 år. Han har alltid intresserat deltagit i Sällskapets verksamhet och också stått för renoveringen av den s.k. Rallarkällan.

Tack Arnold för Dina insatser!

Matts Thunberg
Sekreterare

ÅRSMÖTET

hålls i Kyrkans gård, Kil onsdagen den 16 april klockan 19.00.

Vi visar Einar Anderssons nya videofilm om Frykstads Jernväg på storbildsvideo. Kaffe o smörgåsar till självkostnadspris. **VÄLKOMNA!**

FRYKSTAOMRÅDET

är ju ett gammalt järnvägsområde och man har försökt bibehålla intrycket av detta. Namnet och klockan på stationshuset finns kvar liksom plattformskanten och en spårstump. För några år sedan uppsattes en vattenhäst nära stationshuset. En semafor saknas dock och semaforer har blivit sällsynta nu när alla stationer har fått ljussignaler. Vår medlem Bertil Simonsson vid Järnvägsinspektionen har dock tipsat oss om en semafor vid stationen Åseda i Småland och vi skall försöka hjälpa Kils Kommun att få den till Fryksta.

Turister

skinnade på Öland.

16 kr. för litet rum med
fyra bäddar.

VÅR ÅRSAVGIFT - 30:- kronor

är mycket låg, men vi har inga planer att höja den då vi främst av allt vill ha kvar våra medlemmar och naturligtvis även kunna locka nya! Penningvärdet har dock ändrats med åren, vilket vidstående klipp från 1943 visar.

PRÅMAR PÅ KLARÄLVEN

Frykstads Jernvägs AB hade inte bara järnvägstrafik utan också en hjulångare ÖRN och en del pråmar för att transportera gods mellan Lyckan och Karlstad. Lars Wennberg, Sunne, har i skriften "Pråmkanalen i Karlstad" studerat pråmarnas slussningsfrekvens och här nedan redovisas Frykstads Jernvägs pråmars slussningar år 1850.

Pråm	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	S:a
Örn	12	12	10	17	4	2	-	57
Gustaf	10	9	12	13	11	6	3	64
Neptun	7	7	10	4	8	3	1	40
Trio	3	7	10	-	-	-	-	20
N:o Ett	-	8	9	10	8	4	-	39
N:o Två	-	-	10	9	5	4	2	30
Falken	9	-	3	-	1	2	1	16

JERNVÄGSBYGGET.

Att bygga Frykstads Jernväg på c:a fem månader måste anses vara en prestation. Här följer nu utdrag ur ett protokoll av den 10 mars 1848 då man valde styrelse för bolaget. På 14 månader klarade man sedan av all planering och inköp m.m. så att man den 5 maj 1849 kunde sätta spaden i jorden. Man bör komma ihåg att det var häst, båt och apostlahästar som gällde vid transporter och att inte ens frimärken fanns för postbefordran - de kom först 1855!

UTDRAG UR PROTOKOLL, hållet wid Stämman med dem, hwilka teknadt sig för tillvägabringandet af en förbättrad transportled emellan sjön Fryken och Wernerns hamnar i Carlstad den 10 mars 1848.

§ 9.

Till följe af föreskrifterne uti förestående Bolags Reglors 5te, 14de och 25 §§ anställdes nu wal med slutna sedlar till Ledamöter i Direktionen och dessas Suppleanter och whilket sålunda utföll, att:

Till <u>Direktörer</u> erhöillo	
Herr Förste Landtmästar Örn.....	95 Röster
Herr Handlanden B. H. Bratt.....	90
Herr Wågmästaren C. H. Lennartsson.....	88
Herr Bruks Patron J. Fröding.....	86
Herr Fabrikör Montan.....	43
Herr Bruks Patron C.J. Tjeder.....	38
Herr Bruks Patron J.M. Dahlgren.....	35
Herr Bruks Patron M. Clarholm.....	18
Herr Överste Malmberg.....	10
Herr Borgmästar Florman.....	9
Herr Doctor Engholm.....	5
Herr Kapten Nordenankar	
Consistorie Notarien Sjöholm och	
Herr Handlanden E. Lundberg hwardera.....	1
Och till <u>Suppleanter</u> erhöillo	
Herr Fabrikör Montan.....	49
Herr Bruks Patron c.j. Tjeder.....	44
Herr Consistorie Notarien Sjöholm.....	34
Herr Bruks Patron M. Clarholm.....	17
Herr Doctor Engholm.....	16
Herr Borgmästar Florman.....	11
Herr Wågmästar Lennartsson och	
Herr Handlanden E. Lundberg hwardera.....	5
Herr Kamrer Ullman.....	4
Herr Kapten Nordenankar.....	3
Herr Auditeur Andersson och	
Herr Handlanden Bratt hwardera.....	2
Herr Major Uggla	
Herr Löjtnant C. Adelsköld och	
Herr Bruks Patron J. Fröding hwardera.....	1

I följe hwaraf således äro utsedde

Till Direktörer

Herr Förste Landtmätaren Örn,
Herr Handlanden B. H. Bratt,
Herr Wågmästar Lennartsson,
Herr Bruks Patron J. Fröding och
Herr Fabrikör Montan

samt till Suppleanter

Herr Bruks Patron C.J. Tjeder och
Herr Consistorie Notarien Sjöholm.

§ 10.

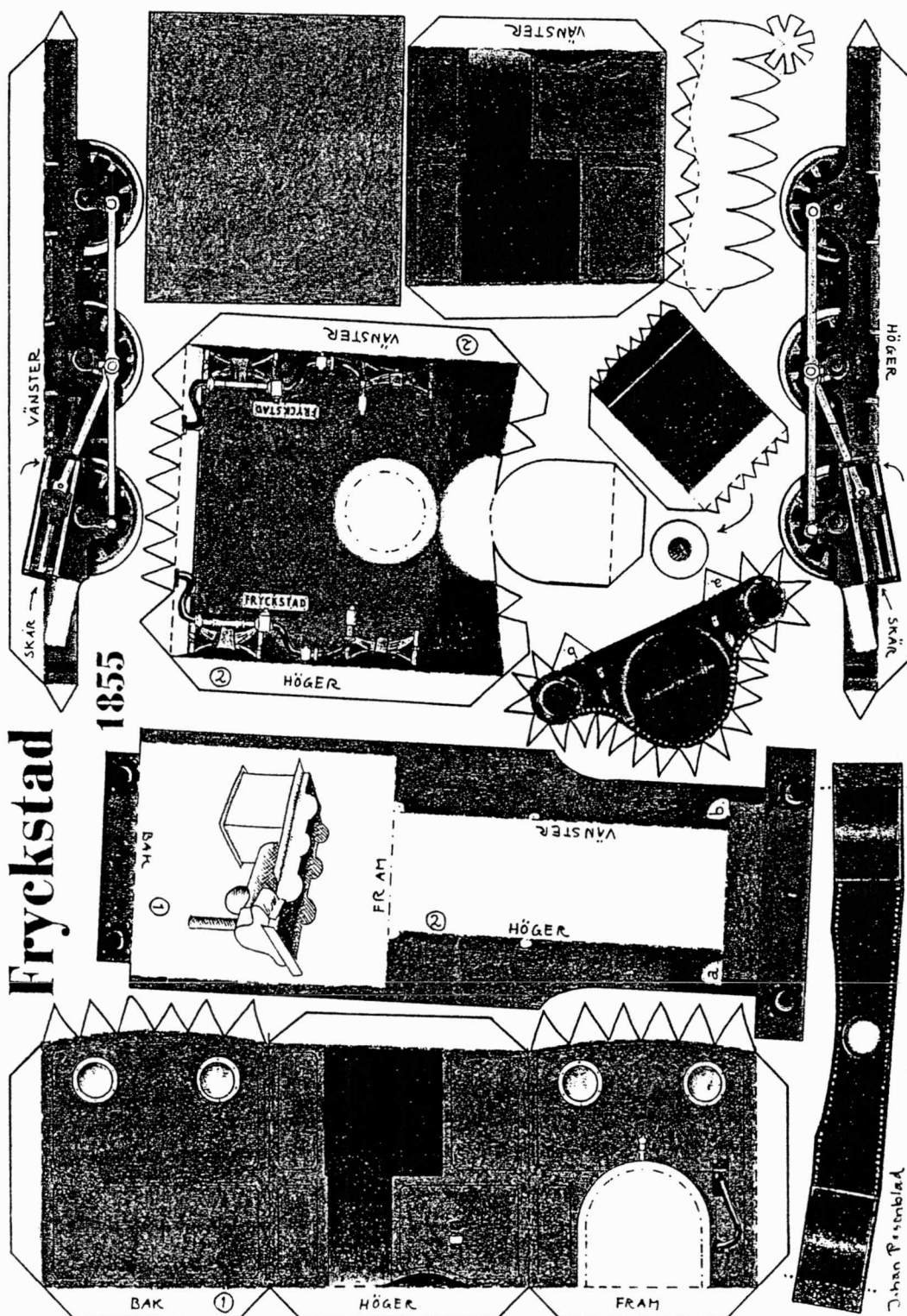
Som något vidare icke war för detta tillfälle att tillgöra, afslöts sammankomsten, hwarefter Herr Ordföranden såväl lyckönskade Bolaget till detta högst gagneliga företag, som tackade Bolagsmännen för den endräkt, hwaraf öfwerläggningarne warit utmärkte.

Ut Supra
In fidem Protokolli
Frans von Scheele

Det här kan Du köpa hos Sällskapet.			
Tavla Fryksta 1873, inramad	375:-	<u>Frej Alsterlind:</u>	
" medlemspris	345:-	Några notiser om Frykstabanen	25:-
" oinramad	130:-	<u>Georg Ullman:</u>	
" medlemspris	100:-	Bengt Ullman o Frykstabanen	30:-
Passepartout till d:o	35:-	Vägisare för resande i Sverige	
Vykort i färg:		1865 plus karta	50:-
Loket Frykstad	2:-	T- Shirt	60:-
Frykstaområdet	2:-	Videofilm	300:-
Kontakta Bertil Nyberg i Kil 0554/10665.		" medlemspris	250:-

Även den yngre generationen kan ha nöje av loket Fryckstad! Finns att köpa i stationshuset i Fryksta.
Pris 10:-.

PRESSTOPP

Vi har just fått Järnvägmuseets (JVM) villkor för utlåning av loket Fryckstad 1999.
Så här ser de ut!

Kostnaderna är förenade med transport, försäkring och säkerställande av rätt hantering. Våra krav för utlåning är följande:

1. Transport från och till Gävle skall vara godkänd av JVM och bekostas av låntagaren.
2. Loket skall av låntagaren vara transportförsäkrat, och under uppställningstiden vara helförsäkrat, till ett värde av 2,0 Mkr.
3. En person från JVM skall följa loket under hela den tid det är uttaget från vår basutställning. Timkostnad enligt 1999 års taxa samt uppehåll bekostas av låntagaren.
4. Under uppställningstiden skall loket genom låntagarens försorg vara bevakat av polis eller vakthol.